

R. Abbasov	Fənnin adı, kodu və kreditlərin sayı	SCI 101, Yer və Kainat, kredit sayı 3	
	Departament	Coğrafiya və Ətraf mühit	
	Program (bakalavr, magistr)	Bakalavr	
	Tədris semestri	2020, payız	
	Fənni tədris edən müəllim(lər)	Həsənova Günay Həsən qızı	
	E-mail:	h.h.gunay@gmail.com	
	Telefon:	+994 51 660 01 16	
	Mühazirə otağı/ Cədvəl	Həftənin 6-cı günü, saat 8:30/10:10	
Konsultasiya vaxtı			
Tədris dili	Azərbaycan		
Fənnin növü (məcburi, seçmə)	Seçmə		
Dərsliklər və əlavə ədəbiyyat	McKnight's Physical Geography: A Landscape Appreciation (11th Edition). 2014. F.İmanov, V.Məmmədov, İ.Abdullayev. Hidrologiya. Bakı, 2014 C.C.Peterson. Evren 101. İstanbul, 2013. Təqvimlərin riyazi və astronomik əsasları, C.M. Quluzadə, R.Q.Sərtipzadə 2013 C.M.Quluzadə, Günəş fizikası, 2012 C.M.Quluzadə. Klassik Astronomiya. Bakı, 2007. Qərib Məmmədov. Torpaqşünaslıq və torpaq coğrafiyasının əsasları. 2007. Məmmədov Qərib, Mahmud Xəlil. Ekologiya, ətraf mühit və insan. Bakı elm, 2006 Zakir Eminov. Coğrafiya. Bakı, 2004. Л.П.Шубаев. Общее землеведение. 1977. (o cümlədən Azərbaycanca tərcüməsi). https://solarsystem.nasa.gov/solar-system/our-solar-system/overview/ Müəllimin əlavə elektron mühazirə materialları.		
Tədris metodları	Mühazirə		
	Qrup müzakirəsi		
	Fərdi tapşırıqlar		
Qiymətləndirmə:	Komponentləri	Tarix	Faiz (%)
	Aralıq imtahanı	Sentyabr və Oktyabr aylarında keçirilən mövzuları əhatə edir	30
	Davamiyyət	Tələbənin dərstdə iştirakı	5
	Aktivlik	Tələbənin dərstdə fəallığı	5
	Tapşırıq və Quiz	Şifahi Quiz (2 dəfə) və Təqdimat	20
	Final imtahanı	Noyabr və Dekabr aylarında keçirilən mövzuları əhatə edir	40
	Yekun		100

Kursun təsviri	“Yer və Kainat” kursu tədris olunarkən tələbələrə Yer və Kainat sistemi, göy sferindən Günəş sistemi, planetlərdən, Yerdə baş verən proseslər, Yer kürəsində həyat, fəsilərin yaranması, zamanın dəyişməsi barədə məlumat veriləcək. Kursun tədrisi Azərbaycan dilindədir, onun tədrisi zamanı müxtəlif ədəbiyyat materiallarından, internet resurslardan, həmçinin ən son statistik göstəricilərdən istifadə ediləcəkdir.		
Kursun məqsədləri	“Yer və Kainat” kursunun tədris edilməsində əsas məqsəd tələbələrin Qalaktika, planetlər və Yerdə gedən proseslər haqqında elmi bilik, məntiqin əldə olunması və onlarda təfəkkürünün inkişafıdır.		
Tədrisin (öyrənmənin) nəticələri	Semestrin sonunda tələbələr aşağıdakıları bacaracaqlar: 1. Yer və Kainat haqqında indiyədək malik olduqları biliklərini genişləndirmiş olacaqlar, Yer planetinin təbiəti haqqında geniş biliklər əldə edəcəklər. 2. Materiklər, okeanlar, çaylar, göllər və s. barədə məlumat əldə edəcəklər. 3. Günəş sistemi, Planetlər, Ay və onun hərəkət mexanizmlərini öyrənmiş olacaqlar. 4. Atmosfer, litosfer, hidrosfer, biosfer haqqında biliklər əldə edəcəklər.		
Qaydalar (Tədris siyasəti və davranış)	Tələbələr qeydiyyatdan onlayn dərslərə fəal şəkildə qoşulmalı, müzakirələrdə iştirak etməli, müəllimin tələbinə uyğun olaraq kameraları lazımi hallarda açmalıdırlar. Tələbələrin onlayn dərslərdə iştirakı məcburidir. Dərslərin 30%-ində iştirak etməyən tələbələr imtahana buraxılmayacaq. Tələbələr tapşırıqları müəyyən olunmuş vaxtda "Assignment" bölməsinə yerləşdirməlidir. Tapşırıqlar son tarixdən gec göndərildikdə tapşırığa ayrılmış balda 20% çıxılacaq. Tədrisin keyfiyyətini təmin etmək məqsədilə mümkün qədər illüstrativ materiallara yer ayrılmışdır. Aktivlik 5 balla qiymətləndirilir. Belə ki, bir neçə keçirilən dərs şifahi olaraq hər tələbədən soruşulur və cavabın keyfiyyətinə görə 5 ballıq şkala ilə qiymətləndirilir. Semestr ərzində alınan balların həcmindən orta bal çıxarılacaq. Quiz 10 balla qiymətləndiriləcək. Semestr ərzində 2 dəfə şifahi formada (dərslər bütün semestr boyu online şəkildə davam edərsə kamera açıq olmaq şərti ilə) quiz olacaq və hər biri 5 bal olmaqla qiymətləndiriləcək. Hər bir tələbəyə müəyyən mövzularda araşdırmalar aparıb təqdimat hazırlanması tələb olunur və hazırladığı təqdimatı ətraflı izah etməsi, digər tələbələrlə müzakirə edilməsi üçün şərait yaradılacaq. Tapşırıqlar üçün 10 bal nəzərdə tutulub. Aralıq və final imtahanları yazılı açıq sual və ya test formasında olacaq. (epidemioloji vəziyyətdən asılı olaraq dəyişə bilər)		
Cədvəl (dəyişdirilə bilər)			
Həftə	Tarix	Fənnin mövzuları	Dərslik
1	19.09.2020	Fənnin məqsəd və vəzifələri. Yerşünaslıq və Astronomiya haqqında. Kainatın yaranması haqqında nəzəriyyələr.	1. Müəllimin əlavə elektron mühazirə materialları. 2. C.M.Quluzadə. Klassik Astronomiya. Bakı, 2007. 3. C.C.Peterson. Evren 101. İstanbul, 2013 4. Şubayev L.P. Ümumi yerşünaslıq /tərc. ed. B.T. Abdullayev, Y. O. Osmanov; B.: Maarif, 1986. 5. https://www.youtube.com/watch?v=mK9mSJ6L0Fk&t=824s –discovery chanel-Big Bang
2	26.09.2020	Qalaktika, Planetlər, Göy cisimləri. Yer və digər göy cisimləri Günəş	1. Müəllimin əlavə elektron mühazirə materialları.

		sistemində.	2. McKnight's Physical Geography: A Landscape Appreciation (11th Edition). 3. Л.П.Шубаев. Общее землеведение. 4. https://solarsystem.nasa.gov/solar-system/our-solar-system/overview/
3	03.10.2020	Günəş və onun quruluşu. Asteroidlər, Komtetalar, Meteoridlər	1. Müəllimin əlavə elektron mühazirə materialları. 2. С.М.Құлұзadə, Günəş fizikası, 2012 3. https://solarsystem.nasa.gov/solar-system/our-solar-system/overview/
4	10.10.2020	Yerin hərəkəti. Ay və Günəş tutulmaları. Vaxtın ölçülməsi.	1. Müəllimin əlavə elektron mühazirə materialları. 2. Təqvimlərin riyazi və astronomik əsasları, С.М. Құлұзadə, R.Қ.Сәrtipzadə 2013 3. McKnight's Physical Geography: A Landscape Appreciation (11th Edition).
5	17.10.2020	Yerin daxili quruluşu. Litosfer tavaları	1. Müəllimin əlavə elektron mühazirə materialları. McKnight's Physical Geography: A Landscape Appreciation (11th Edition). 2. Л.П.Шубаев. Общее землеведение.
6	24.10.2020	Yer səthinin relyefi. Vulkanik proseslər. Zəlzələlər.	1. Müəllimin əlavə elektron mühazirə materialları. 2. McKnight's Physical Geography: A Landscape Appreciation (11th Edition). 3. Л.П.Шубаев. Общее землеведение.
7	31.10.2020	Atmosfer və onun quruluşu. Hava və iqlim.	1. Müəllimin əlavə elektron mühazirə materialları. 2. McKnight's Physical Geography: A Landscape Appreciation (11th Edition)
8	07.11.2020	İqlim qurşaqları. İqlim dəyişmələri.	1. Müəllimin əlavə elektron mühazirə materialları. 2. McKnight's Physical Geography: A Landscape Appreciation (11th Edition)
9	14.11.2020	Hidrosfer, əhəmiyyəti. Su ehtiyatları. Su ehtiyatları ilə bağlı Azərbaycanadakı mövcud vəziyyət	1. Müəllimin əlavə elektron mühazirə materialları. 2. F.İmanov, V.Məmmədov, İ.Abdullayev. Hidrologiya. Bakı, 2014 3. Л.П.Шубаев. Общее землеведение.
10	21.11.2020	Dünya okeanı, Okean cərəyanları, qabarma və çəkilmələr	1. Müəllimin əlavə elektron mühazirə materialları. 2. McKnight's Physical Geography: A Landscape Appreciation. 3. Л.П.Шубаев. Общее землеведение.
11	28.11.2020	Çaylar və göllər. Buzlaqlar.	1. Müəllimin əlavə elektron mühazirə materialları. 2. McKnight's Physical Geography: A Landscape Appreciation.

			3. Л.П.Шубаев. Общее землеведение.
12	05.12.2020	Materiklər: Afrika, Antraktida, Avstraliya və okeaniya	1. Müəllimin əlavə elektron mühazirə materialları. 2. Л.П.Шубаев. Общее землеведение,
13	12.12.2020	Materiklər: Avrasiya, Şm Amerika, C.Amerika	1. Müəllimin əlavə elektron mühazirə materialları. 2. Л.П.Шубаев. Общее землеведение,
14	19.12.2020	Biosfer. Torpaq və onu əmələ gətirən amillər. Təbii zonalar	1. Müəllimin əlavə elektron mühazirə materialları. 2. Qərib Məmmədov. Torpaqşünaslıq və torpaq coğrafiyasının əsasları.
15	26.12.2020	Dünyanın təbii ehtiyatları. Dünyadakı qlobal problemlər, Ətraf mühitin çirkənməsi və Müasir ekoloji problemlər	1. Müəllimin əlavə elektron mühazirə materialları. 2. Л.П.Шубаев. Общее землеведение.

Bu tədris proqramı fənn haqqında tam məlumatı özündə əks etdirir və hər hansı dəyişiklik barədə öncədən xəbər veriləcək.